

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **VASÁRNAP** és **CSÜTTÖRÖKÖN**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Égysz. évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a bérszítók címzendeők

Hirdetéseket és nyilvántári közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Pártalakulás.

Vai ahányszor a koalíció függetlenségi tagjainak újabb hűtlenséget kell szükségkép elkövetniük a pártjuk régi programja ellen, mindig akad egypár ember akinek lelkiismerete és ambíciója ágaskodni kezd. Jellemző tünet ez, mert az egész függetlenségi párt karaktere is az manapság hogy gyakorlati politikát akar csinálni és még is hőbortos szenvedélyvel szereti azt a népszerűséget, amely csak az ellenzéki pártoknak dukál. Azokat a pártalakítási kísérleteket tehát, amelyek a függetlenségi pártból indulnak ki, mind abból a szempontból kell mérlegelnünk, hogy nem annyira politikai célok indítják meg őket, mint inkább hangulatok. Mindig akadnak olyanok, akik saját külön házimérlegök egyik serpenyőjébe a gyakorlati politikának népszerűtlenségét, a másikba pedig az ellenzéki-kiségnek népszerűségét teszik és a maguk szempontjai szerint mérlegelik, hogy *nekik* melyik súlyosabb. Ilyen szempontok szerint és ilyen alapon természetesen sohasem lehetett poli-

tikai pártot alakítani és egészen bizonyos, hogy a függetlenségi pártból többé új, életképes párt nem fog kialakulhatni.

Az időpont, amelyben az új kurucpárt föltámasztásáról beszélnek, eléggé megfelelőnek látszik. Kétségtelen, hogy a koalíciónak szervei hibái ma már egészen világosan és gyógyíthatatlanul jelentkeznek. A küzdelemre szervezett koalíció alkotáására képtelenek bizonyultak. De a küzdelemben nem ért el eredményt és az alkotásban minduntalan megakadályozza eredeti természetét. Így van aztán, hogy ma ismét ott vagyunk és ott tartunk, ahol tartottunk három évvel ezelőtt. Krízis van a koronához való viszonyunkban és krízis Ausztriához való viszonyunkban is. Ezeket a kríziseket már megpróbáltuk gyógyítani közjogi gyógyszerekkel. Nem sikerült. És nem fog sikerülni a jövőben sem! Igaz, hogy a gyógyszer alkalmazása népszerűséget szerzett a nemzet orvosainak, ha nem is gyógyulást a betegnek. A függetlenségi párt új kurucjai azért pislantanak mindég a régi, hatástalan gyógyszer után, mert úgy gondolkoznak,

hogy — vigye el az ördög a beteget, ha az mindjárt az édes haza, az ország is, — földolog a népszerűség.

Ismételjük, a régi frázisokkal nem lehet új pártalakulásra még csak gondolni sem. Ha összeverődik is egy-kétpár ember, azok maguk is tisztában lesznek vele, hogy vállalkozásuk a legjobb esetben olyan hadjárat lesz melyet a hunyó népszerűség visszacserezéseért folytatnak, de nem azért, hogy a magyar politika teljesen megrekedt, rozoga szekerét a kátyuból kirántsák.

Uj politikai párt csak igazán új alapokon létesülhet ma már, mivel minden régi alap el van rothadva és le van járva. A kuruckodás már nem vonzó operett-trükk. Senki sem tapsol neki, mert mindenki belátta, hogy nincsen benne semmi igaz érték. Közjogi kivilágítás, paragrafusokon folyó kötéltáncolás és műhazafias csepűrágás — mind idejét mulat. Öreg és lejárt komédiások nem keltenek már. Uj és komoly játékosok kellene a nemzet szinpadára, akik nemcsak tapsot akarnak aratni, de minden komoly célt, melyet a poli-

TÁRCA.

Elválás.

(Nagyon finom izléssel berendezett garzon-lakás. Csupa értékes, eredeti rajz és festmény díszítés a falakon, apróbb-nagyobb márvány szobrok, művészi kivitelű virágvazák az ezeknek szant asztalkákon. A szoba falai halvány gyengéd kék alap színezésűek, finom aranydíszítéssel. A nagy ablakokat kettős seiyem-függöny takarja el a szem elől. A szobában nyíló virágok külön ös, vegyes illata érzik. — Derűs, nyájas nap alkoajya ereszkedik le lassan a lármis városra.)

A férfi: (a belépő nőhöz) Ah! . . . hát, mégis . . . mégis! . . . Őszintén üdvözlöm! . . . Mily különös! . . . Ha nem látám, ha nem tudnám, hogy maga az Margit, a maga testi valóságában . . . még világos nappal . . . itt nálam, ebben a csendes legény-

lakásban, igazán azt hinném, hogy csak látomány, csak egy . . . szép jelenség, a maga szép arcának, egész alakjának fantomimikus, szuggesztív megjelenése, — noha tudja, (komolyabb hangon) — hogy én ezekben a kevésbé ismert pszichopatologikus erőkből még mindig keveset hiszek.

— A nő: (komoly arccal) Sokáig gondolkoztam, amit az első . . . és (halk hangon) . . . utolsó látogatásra e határozottam magamat.

A férfi: De Margit! . . . édes Margitka, micsoda változáson ment keresztül az alatt a rövid két hét alatt, amelyben nem láthattuk egymást? Nem . . . ugy-e csak még akar egy kissé ijeszteni? . . . ugy-e csak . . .

A nő: (Bántosan remegő hangon :) Nem! Ne gondolja . . . Zoltán, hogy a . . . lelki életem valami változáson ment volna át. Nem! En ma is a régi a . . . szomorú, sok csalódáson, nagy lelki megrázkódásokon átment,

komoly, egy kicsit szenvedő, néha, nagyon ritkán egy kicsit örülő, talán örökre csak magamnak való . . . Margit vagyok! Hiszen tudja, ismeri az életem történetét, amit a kérésére elmondtam . . . azon az első találkozásunkon, azon a derűs, napsütéses délutánon . . . emlékszem rá, egy hétfői napon volt . . . és, én már régen nem érzétem; örömmel szívtam magamba akkor a maga beszélgetését, a maga finom, gyengéd, szokatlanul gazdag lelkének megnyilatkozását s bar akkor még csak vonzódtam magához, . . . mégis azt gondoltam, hogy az, amikor maga elmondott nekem . . . ahogy érzett, ahogy gondolkozott ahogy cselekedett, az maga a tökéletes férfi! Igen!! így volt, így éreztem s most, amikor búcsúzni, . . . válni jöttem el ide magához Zoltán! . . . most különösen kérem arra, hogy ne is igyekezzék nekem elmenteni. Fajna nekem, ha ettől a szép illúziótól megfosztana engem!

Tüdőbetegségek, **dufudok**, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testerőt, megszünteti a köhögést, vándorlót. Újabb kiadás!

Mindhogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésére a gyógyszerüzletekben. — Ár: Üvegenként 4.— koron.

tikai szinpad szolgál, komolyan szolgálnak.

A lejárt és teljesen megbukott közjogi szemlalomharc helyett az élet komoly szükségleteinek kielégítése lehet csak egy új párt célja. Minden más, célja lehet egyes embereknek, de nem a nemzetnek. Ujra kezdeni a rosszat, döröszg volna és veréb-agyvelőkben tud csak élni a gondolat, hogy vissza lehet fordítani a világot kerekét.

Az egyik oldalon az általános választói jogot követelik, a másikon a papi javak szekularizációjának gondolatát vetik föl, a harmadikon a nagybirtokok fölszabadítását és egészséges birtokviszonyok teremtésének eszméjét. Mindazok a nagy kérdések, melyek egész Európát megrázták, itt is fölütik fejüket, megoldást követelnek és forralják a radikálizmus erőt, míg végre kifognak törni és ezernyi bajunk és a bennünket környező veszedelmek közt, egy szörnyű belső küzdelem veszedelmét készítik elő.

Uj pártot, józan és mindenekelőtt tisztességes pártot, csak ezeknek a kérdéseknek parlamentári megadása érdekében lehet alakítani. Lehet és kell. Ha a kuruckodás vámszedői még olyan hangosan kínálgatják is árjukat. És kell, ha némi tekintetben igazolása lesz is sok olyannak, amit a darabontók mondtak és akartak.

Ma talán még nem népszerű ez a gondolat. És ezért nem fog nagyráfanyalodni a függetlenségi párt kuucaí, akik most megint ki akarnak feküdni egy kissé a népszerűség napfűdjére.

Pártjuk, ha ugyan lesz: játék marad. Pedig a régi játékra, magyarán mondva, ma már a fene se kíváncsi.

Okos városi gazdálkodás. A f. hó 23-ki városi közgyűlés tárgysorozatának — mint már említettük — kétségén kívül legfontosabb ügye: a villamos áramfejlesztő telep kibővítésének és a csongrádi közvilágítás ezen központi telepről leendő ellátásának kérdése lesz, melyben az előjáróság az összes szerződéstervezeteket és jelentéseket sokszorosítottva, idején megküldi a képviselőknek, hogy mindezeket a közgyűlés idejére, — ha akarják, alaposan tanulmányozhassák.

Milyen irányú lesz a képviselőtestület közgyűlési döntése ebben a fontos kérdésben, — erre nézve még találgatásokba se akarunk bocsátkozni, mert jól tudjuk tapasztalatból hogy ez nálunk előre kiszámíthatatlan. A közgyűlés küszöbén azonban nem lesz érdektelen, ha közönségünk és különösen a városatyák megismerik: hogyan vélekednek erről a kérdésről mások, idegenek, s egy ilyen véleményint akarnak itt reprodukálni.

A „Szegedi Napló” f. évi 222-ik számának „Szentes példát a d” című cikke foglalja magában ezt a véleményt úgy, ahogy szóról-szóra ide idéjtük:

„Valahányszor arról esik szó, hogyan kellene a város jövedelmét fokozni, mindig fölmerül egy-egy óhajtatás, hogy bizonyos gyári vagy vállalati üzemeket, melyek közszükségletek kielégítésére rendezkednek be, létesítse maga a város, hogy ennek haszna a municipium javára legyen értékesíthető. Egyidejűleg, mikor ilyen ötlét fölmerül, felhangzanak aggodalmas hangok is, hogy ilyen olyan rizikóval jár a városi kezelés és rendszerint az aggodalom nagyobb nálunk, mint az okos előrelátás.

Igy azután tétlenül nézzük, mily okosan és gazdaságosan látja el közvilágítását Budapest, Temesvár stb. és mily praktikusán gazdálkodnak más városok, más téren.

Legujjabban Szentes városnak egy most kivitelezni kerülő tervén okulhatunk. Er-

nap alatt amely az első és második találkozásunk között elmult, igazán a boldogság sejtesével voltam elteleve, de . . . az én állandó szomorú érzéseim ismét e sejtelen fölé kerültek, amely visszadobott engemet a szines illúziókból a szintelen szomorúságba. — Aztán jött egy rövid időre szóló búcsúzás, maga Zoltán . . . betegen vidékre elutazott . . .

A férfi: De Margit! . . . még mindig kételkedik a . . .

A nő: (kissé emelkedettebb hangon) . . . Ne! ne szóljon közbe Zoltán! . . . már kijelenttem azóta többször, hogy hittem, . . . ma is hiszek még magának . . . s hogy azután nem láthattam sokáig, hat . . . hat igen! kimondom! . . . azt hittem, hogy maga is csak olyan gondolkozó, mint volt eddig minden férfi ismerősöm, s amikor mégis meggyőződtem róla, hogy maga Zoltán igaz úton járt, hogy a viselkedése őszinte volt hozzám . . . hát akkor már késő volt . . . az illúzióim már szertefoszlottak . . . s a közöny . . . az életem megváltozhatatlanságának gondola mint valami mérges vipera . . . fészkelte be magát a gondolataimba, az érzéseimbe s visszadobott engem abba az állandó szomorúságba, amelyben ma is élek . . . s a mely, mint egy sötét, fekete vonas . . . végig fog kísérni engem az életen . . .

A férfi: Ha nem tudnám, Margit, h hogy ebben a maga szomorúságában sok,

dekes lesz ezzel bővebben foglalkozni és ezért ismertetjük ezt az alábbiakban.

Szentes város hatósága 1901-ben városi villamvilágítási vállalatot létesített. Körül-belül 400000 korona befektetés volt ehhez szükséges, melyet amortizációs kölcsön útján szerzett meg. Egyidejűleg szerződést kötött a város a Hazai Villamossági Részvénytársulattal, melynek kezelésébe adta a telepet oly feltétellel, hogy ez utóbbi köteles a tőkebefektetés törlesztési részéit teljeségükben fizetni, a városnak addig volt 600 petróleumlampáját villamos izólampákkal kicserélni, e mellett a középületeket, bizonyos meghatározott áramfogyasztás erejéig díjlanul világítani, a közvilágítást ellátni, és mindezekért a város, bár a szolgáltatás sokkal kiterjedtebb, mint előzőleg volt, — fizeti a vállalatnak az azelőtti gyatra petróleumvilágításra felhasznált összeget. Nyert tehát a város egy nagy ipartelepét, melynek beruházási annuitását a vállalat földi kapott jobb világítást, az ivóvízvezetékkel együtt, több lampát, igen jelentős ingyen szolgáltatást és mindez nemcsak hogy a korábbi közvilágítás összegénél nem került többbe a városnak, de ezenfölül üzleti haszonrészesedést is kap, mely évi 3500 koronánál kevesebb nem lehet.

Mar ezek is szép előnyök, mikhez így Szentes városát jutott; most azonban egy újabban fölmerült terv még előnyösebben fogja kamatoztatni a város telepét. Teljesen előkészített és immár befejezés alatt álló tárgyalás indult meg ugyanis arra nézve, hogy a szentesi telepi öklátassék el Csongrád városi világítása is és ebből mindkét város újabb előnyöket nyer.

Szentes város képviselőtestülete hétfőn tárgyalja a kötéendő szerződéseket, melyek szerint a város újabb 300000 korona költséggel bővíti ugyan ki a telepét, ezzel szemben azonban nyereségül kapja:

1) Hogy a befektetés költségeinek törlesztését az üzemkezelő villamossági részvénytársaság fizeti.

A férfi: (szelíden.) Az a mély, kissé beteges melancholia, amely a maga lelkén ül nem fog jól végződni, ha idejében nem változtatja meg a gondolkozását. Ha szándékosan, érhetetlenül megfosztja magát az élet szükséges örömeitől, amik mai érzéseiben egyedül alkalmasak arra, hogy visszahozzák korábbi derűs, jó kedélyét . . . hiszen ez valószínűleg apácai lemondás, valószínűleg öngyilkossági kísérlet, a hogyan, a milyen keserű érzésekkel, a lelki és testi szórakozások teljesen megvetésével él ma. Margit! hallgasson rám! Tudja, hogy én mindig komoly, őszinte barátja voltam magának s amikor valami jó tanácsra láttam el, mindig olyan érzésből tettem, mintha magamnak, vagy az édes anyámnak tanácsoltam volna, aki nekem ezen a földön a legrádabb!

A nő: (Lemondóan) Tudja Zoltán hogy azok, amiket én az érzéseimről, a vágyaimról magának elmondtam: — nem színészi tettetés, hanem szomorú valóság, szomorú őszinteség. Lassa . . . (és itt a hangja ismét az a szinezettien halk, szomorú hang volt, amelyen ő szóltani szokott, ha magáról beszél.) . . . mikor magát megismertem, azt hittem hogy örömtelen életemnek új perspektívái nyílnak meg, az élet igazi megismerésének, igazi örömeinek, igazi boldogságának lehetőségében kezdtem hinni, amiket eddig még nem adatozt meg nekem megismerni s azalatt a néhány

talán túlságosan sok a őszinteség, tünékenységek, muló természetűnek tartanám és én is mint mindenki az én helyemben — udvarias de üres, hideg vigasztaló szavakat mondanék most magának. De tudja hogy lehetőleg kerülni szoktam az alacsony, hétköznapi gondolkozást s ezért megegyeztem s ezáltal nagyon komolyan kérem, hogy keressen magának Margit néhány jó barátot, velük gyakran érintkezze, hogy ne ölje meg a lelkét az egyedülállónak minden farsztó unalma és gyötrelme, keressék a jó, a nemcs változatosságot és vidámságot nyújtó szórakozásokat s én hiszem, hogy ez a mai aggasztó szomorúsága lassankint el fog mulni. — Mily különös is, hogy valaki ebben a fiatal életkorban már ennyire életunt.

A nő: (Csendesen, lemondóan) Köszönöm Zoltán, maga jó és becsületes barátom volt eddig is, tartsa meg jobb véleményét rólam ezután is. A tanácsait igyekezni fogok megtartani, bár ezektől sem várok már sokat. Én a maga emléket becsületesen meg fogom magamban tartani! . . . Isten veled (Feláll s egy hosszú, meleg, érkező készírtással kibúcsúzik a barátjától, aki hiába igyekezett még marasztalni őt. A férfi udvariasan kísérte a lépcsőig s mikor visszament a szobájába, egy ideig elgondolkozva magában csak ennyit mondott)

— Szegény nő! A Scrao „Elvcsa

2) A város 40 újabb utcái izzólámpát kap.

3) A már meglevő 600 utcái lámpa világítási időtartama, az újakkal együtt, évi 2000 órától 2300 órára emeltetik. Ilymódon a város 27200 ingyen égési óratöbbelhez jut.

4) A városi színházban működő színházlátogatások 600 koronáig ingyen világítást kapnak.

5) Az összes ivlámpák ereje 30 százalékkal ingyen emelkedik.

6) A városnak a világítási vállalat hasznából az eddigi 20 százalék helyett 50 százalék biztosítatik, legkevesebb azonban évi 3500 korona.

7) A magánosok által most fizetett áramdíjak 8 fillérről 6 fillérré, tehát 25 százalékkal csökkennek. Ily módon Szentesen lesz a legolcsóbb világítás Magyarországon. Hasonlóan olcsó lesz az ipari célra szolgáló villamos áram is.

Ezek az előnyök minden tényleges kiadás nélkül, ingyen fognak Szentes városra hárulni azért, mert ki tudja használni kedvezően azt a helyzetet, hogy Csongrádnak világítással való ellátása onnan keresztülvihető. Olcsó világítást és ingyen szolgáltatást élvez, e mellett birtokában marad félmilliónál nagyobb értékű vállalati berendezés, melyet más törleszt le, neki nem lesz egy fillérébe sem.

Kár, hogy mi nem követhetjük ezt a kiválóan praktikus példát, mert levagynak köve mindenben. Szentesnek azonban gratulálhatunk.

* * *

Igy íra „Szegedi Napló” a mi közvilágítási vállalatunkról s a csongrádi közvilágításnak Szentesről leendő ellátásával kapcsolatos telepkibővítésről.

tett boldogságának” egy élő, igazi Annija, akit talán mirisohasem lehet többé visszaadni az életnek! —

N. Enyedy Barna.

Nyári alakok.

A nyári színház szellős öltözőjében ül a nyári primadonna. A nyári habitué előtt le térdel és nagy bargaonni gubolyja be az aprókis fehér cipőjét.

A primadonna: Megvan már?

A habitué: Atonnal.

A primadonna: Külömben nem olyan szerető. Ebben a fővárosban nincsen jelenésem. A következő fővárosig meg, remélem; végig. Csak folytassa!

A habitué: Nagyon szívesen, Sőt, ha akarja, újra kezdem, hogy tovább a kezemből legyen a maga gyógyörü kis lába.

A primadonna: Szép lábam van?

A habitué: Örjítőn szép. (Megcsókolja a kis fehér cipőt, éppen ott, ahol a cipő nem is fehér; de fekete.)

A primadonna: Csak hagyja! Azaz a lábak iránt való rajongását tartogassa a tőli primadonnák számára! Azoknak a lábuk mindenük.

A habitué: Igaza van, En ismerlek!

És amit a szegedi laptárs ir, — szóról-szóra egy igaz, egészen a — gratulációig.

A gratulációnál azonban jó lesz egy kicsit megállani.

Mert mi nagyon köszönjük ugyan a szegedi laptársnak a képviselőtestületünk praktikus érzelme iránt kifejezett jó véleményét, de — szentesi kiszólás szerint — tartományosok vagyunk hogy a gratuláció kisért korai.

Várjuk meg a — hat órai vótot. Várjuk meg a hétfői közgyűlés lefolyását és ha a képviselőtestület — megérve a szegedi laptársunk fentidézett soriba rejlő igazságokat — ráadja jóváhagyását az eleje terjesztendő ezen proposíciókra, akkor — mi leszünk az első, akik szintén kalapot emelünk a képviselőtestület praktikus felfogása előtt és akkor Szentes közönsége is — gratulálhat magának hogy tényleg praktikusnak gondolkozó, bölcsen előrelátó városatyák intézik a közdolgoit.

A végrehajtási törvény módosítása.

Az 1881-ben alkotott végrehajtási törvény nagy haladást jelentett ugyan az előző végrehajtási eljárásához képest; de azért a gyakorlatban az új törvénynek is sok hiánya mutatkozott. E hiányok orvosságát már évek óta sürgetik mind az ügyvédi kamarák, mind pedig a mezőgazdasági és kereskedelmi képviselők. Ennek a sürgetésnek a hatása alatt az igazságszolgáltatási kormány munkába vette a végrehajtási törvénynek novelláris úton való módosítását s Günther Antal dr. igazságügyminiszter a parlament nyári kapuzására előtt benyújtotta a képviselőházhoz a végrehajtásról szóló 1881. LX. törvényi cikk módosítása és kiegészítése dolgában készült törvényjavaslatot.

olyan primadonnát is, aki a lábával beszél, énekel sőt még táncol is.

A primadonna: Különös,

A nyári kritikikus (beszéli): Csókolom a kezét!

A primadonna: Jó estét. Ki beszél?

A nyári kritikikus: Fellegi, Fővárosi Hírlap kritikusa. Bájöhetek?

A primadonna: Angyalom, most ne. — Majd később.

A nyári kritikikus (diszkrétén): Ah! Látogatója van? No nem zavarom. Tudja hogy én diszkrét fiu vagyok.

A habitué: Szentelen ez a fráter!

A primadonna: Ne olyan hangosan még meghallja s letargyal a lapjában. Pedig idáig mindig olyan szépen irt rólam.

A habitué: Dicsérté?

A primadonna: Öszintén szólva, nem tudom.

A habitué: Nem olvasta?

A primadonna: De olvastam, csak hogy nem értettem. Tudja, ezek a nyári kritikások olyan komolyak, hogy nem lehet őket megérteni. Ez a Fellegi különösen nagyképu. A legjelentéktelenebb nyári bohózatról úgy ír, mintha Shakespeare-tragédia lenne. Hogyan írhat az Shakespeare darabjairól?

A habitué: Mint hogyha nyári

A végrehajtási eljárás ellen emelt panaszok három főcsoportba oszthatók s abban jeccecednek ki, hogy a végrehajtási eljárás drága, lassú és nincs kelő figyelemmel a kisemberek megélhetésére. A törvényjavaslat mind a három irányban törekszik javítani az eddigi állapotot, de ez a javítás nemcsak nem gyökéres, de még nem is kielégítő, mert a mostani végrehajtási eljárásnak néhány igen kiváló hibáját nem segít. A javaslatnak legkiszorultabb része az, mely a végrehajtás alól mentes egzisztenciális javak körét bővíti s eltörli a 156. §-nak embertelen rendelkezését s nem bocsátja a kisbirtokosok teljes egészében árverés alá akkor is, amikor nem valamennyi tulajdonostárs jutalekára történik a végrehajtás. Csak a föltétlen elismerés szavát lehet hangoztatni azért, hogy az igazságszolgáltatási kormány a végrehajtás alól mentesíteni kívánja a végrehajtást szenvedőnek és házanépének a háztartáshoz szükséges házi- és konyhabűtört, edényt, főző- és evőeszközöket, kályhát, tűzhelyet, a ruházódokhoz szükséges tárgyakat, a szükséges agyneműt és fehérműt, az egyhónapi időtartamra szükséges élelmi-, tüzelő- és világítószert, ezek hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzésükre megkivántató összeget, továbbá ugyancsak a lefoglalható készpénzből, a végrehajtást szenvedőnek és házanépének egynegyedévi szükséges lakásbér fedezésére megkivántató összeget és végrehajtást szenvedőnek és házanépének betegsége vagy testi fogyatkozása okából szükséges gyógyító- és egyéb szereket és segéd-eszközöket. Ugyancsak elismerésre méltó a mostani állapottal szemben a javaslatnak az a rendelkezése, hogy a kisiparosoknak, kézműveseknek, ipari (gyári) munkásoknak, nap-számósoknak és általában azoknak, akik magukat kézimunkával tartják fenn, a keresetükhöz szükséges szerszámok, eszközök, műszerek és átlatok, továbbá a kisiparosoknak és kézműveseknek földolgozható anyag készlete 150 korona erejéig a végrehajtás alól mentesek.

De már a mezőgazdák létérdekeinek megvédésénél részben túllépett a javaslat a célon. A mai jogban ugyanis a kisebb mező-

bohózatok lennének. Neki az mindegy lehet. Azaz, hogy a nyári bohózatokat még komolyabban, még gyakorpúbben tárgyalja.

A primadonna: Miért?

A habitué: Mert a nyári bohózat szerzője már tíz lépésről köszön neki, néhai, Shakespeare pedig nincs abban a szerencsés helyzetben hogy vele kalapemlést vált-hasson, A britt költő legfeljebb a fekvését változtatja a színpadon, amikor ez az ifjú ír róla.

A primadonna: Menjen, maga rossznyelvű!

Az ügyelő (bekopogtat): Nagysád!

A primadonna: Tessék?

Az ügyelő (egy nevet mond) ... akar Nagysáddal beszélni.

A habitué: A nagy nő eljött. Biztosan garulálni akar. Ennél az aktualnak nincs szükségem ram.

A primadonna: De visszajöjjen am!

A habitué: Ahogy parancsoija. (Kezet csókol és elmegy.)

A nagy nő (belep): Szervusz drágam (Csók jobb arca.) Gratulálni jöttem (Csók bal arca.) Elragadóan édes voltál. Csók jobb szemre.) Mondtán em mindig? hogy a kis ... De hogy is hívják?

A primadonna: (megmondja a nevét)

MIGIGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószor. o o o o o o o o o

Minden külföldi fölművel hazánk természetes szénsavas vizek királya:

a mohai **ÁGNE S**-Forrás.

Miliumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor-és gyógyvíz, a gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi Áldás gyomorbetegségeknek.

Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Eisler Lajos és ifj. Kovács Sándor utraknál Szentesen 15-1 A.)

gazdák részére csak az a kedvezmény van biztosítva, hogy a végrehajtást szenvedő által tulajdonul bírt s általa házilag mivelv szántóföldek bevetéséhez szükséges vetőmag 5 hektólitert meg nem haladó mennyiségben mentes a végrehajtás alól s hogy a 12 katasztrális holdat meg nem haladó s házilag mivelv földbirtokot a gazdálkodáshoz okvetlenül szükséges igazonó jószág és gazdasági eszköz lefoglalható ugyan, de az évnek március 15-től november 15-ig terjedő szakában árverés alá nem bocsátható. A javaslat szerint a végrehajtás alól mentes a mezőgazdálkodással foglalkozók részére az általuk házilag mivelv, de legfőkébb 12 katasztrái holdnyi szántóföld műveléséhez szükséges vetőmag igazonó jószág, gazdasági eszköz és trágya; továbbá a javaslat szerint a mező gazdálkodással foglalkozó ellen vezetett végrehajtás esetében az igazonó jószág és gazdasági eszköz, mely 12 katasztrális holdat meghaladó szántóföld művelésére való, lefoglalható ugyan, de ha a végrehajtást szenvedő azokat a gazdálkodás folytatásához használni kívánja és az igazonó jószág kellő élelmezéséről is gondoskodik, azok az évnek március 15-től november 15-ig terjedő szakában rendelkezése alól el nem vonhatók és árverés alá nem bocsáthatók. Az utóbbi rendelkezés helyes. A közérdek kívánalma az, hogy mind a kisebb, mind a nagyobb mezőgazdaságnak üzemeltető gazdasági év folyamán meg ne akasszak abból az okból, mivel a gazdálkodáshoz kívánatos eszközök végrehajtás alá jutottak; mert a nyomban való kielégítésnek elmaradása kevesebb kár, mint a gazdasági termelés megakasztása. De nem helyes az, hogy a 12 katasztrái holdon aluli mezőgazdaság szükséges felszerelését egyáltalán kivonják a végrehajtás alól. Nem helyes pedig ez azért, mert maga az ingatlan vagy végrehajtás alá vehető és elarverezhető; tehát ha segíteni akarunk a kisgazdán, akkor vagy az ingatlant is mentesíteni kellene a végrehajtás alól, ami azonban a kisgazda hitelének megszüntetésével egyértelmű volna, vagy pedig úgy kelle-

ne rendelkezni, hogy az így terjedelmű mezőgazdaságok szükséges felszerelésé lefoglalható ugyan, de csak az ingatlan elarverése után kerülhet árverés alá.

A köztisztviselőknek és egyéb állandó alkalmazásban levő egyéneknek végrehajtás alá nem vonható létminimumát is emeli a javaslat. A köztisztviselőket 1600 koronáról 2000 koronára egyéb alkalmazottakat 1000 koronáról 12000 koronára. A le nem foglalható fizetés összegének felcímzése az élet drágasága folytán helyénvaló; de nincs megokolva a megkülönböztetés a köztisztviselő és egyéb alkalmazottak közt, mert nincs semmivel sem kevesebb szükség annak a tisztviselőnek, aki például valamely gőzhajós vállalatnál van alkalmazva mint annak, aki valamilyen tisztviselő. S pedig annak kevésbé megokolt ez a különböztetés, mert a javaslat 5 §-ban a köztisztviselőik fogalma alá vont alkalmazottaknak lakásbére csak hazbértartozás fejében, egyéb alkalmazottaké pedig bármely tartozás fejében, lefoglalható. Ha közérdekből szükség van a tisztviselői fizetés egy részének a végrehajtás alá való mentesítésére, akkor az a közérdeket teljesen egyformán azoknak akiknek mint állandó alkalmazottaknak keresete évi vagy havi fizetésükből áll. S ha ma közérdekből a törvény ilyen létminimumot létesít és azt még a 9 §-ban olyképp is védi hogy a fizetésekre vonatkozó végrehajtási korlátozástól való lemondást, vagy a vele ellenkező egyezményt hatálytalannak mondja, akkor még egy lépéssel tovább kellett volna mennie az igazságügyi kormányának és oly rendelkezést is föl kellett volna vennie a javaslatba, hogy az említett korlátozással ellenkező egyezmény végrehajtási eljáraron kívül is hatálytalan, mert elvégre a cél: a tisztviselő létminimumának akarata ellenére is megvédése. A mai joggyakorlat a legjobban bizonyítja ezt, mert a végrehajtási törvénynek ezt a korlátozást tartalmazó 60 §-at nem alkalmazva oly esetekben, amikor a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott magánúton köti le a létminimum aluli fizetés tartozásait törlesztésére.

A mai végrehajtási eljárás lassúsága legszembetűnőbb az ingatlanokra vezető végrehajtás esetében. Az árverés határnapját az árverési hirdetmény kifüggesztésétől számítva 60 és 120 nap közt kell kitűzni; amde az árverési feltételek ellen előterjesztéssel, az arról hozott végzés ellen felfüggesztéssel lehet élni, melynek az árverést felfüggesztő hatálya van. Némiképedem a bíróságok kiadói hivatalában s a felelőlyomados az árverési határnap után nyert elintéztést. Az első halasztás tehát már sikerült, bár az árverést ismét mégis megtartják.

Nem szóva arról, hogy a megtartott árverés ellen is van helye előterjesztésnek, a főhiba ott rejlik, hogy a vevő a megvett ingatlant a vételár lefizetése előtt birtokba veheti. Számtalan esetet ismerünk, amikor a végrehajtást szenvedő a vevővel összejátszik és a bánatpénz megkockáztatásával a vevő birtokba veszi az ingatlant és annak hasznait élvezi, terheit nem viseli mindaddig, míg ellene mint késedelmes vevő ellen új árverést nem tartanak. Ekkor ismét más veszi meg az ingatlant és a hitelezők kijátszása folyik tovább. A vevők és végrehajtást szenvedő hirtörmen évekig az élvezhetik az ingatlan jövedelmeit. A nagy vételár igérete nem akadály számukra; hisz a vevőnek nincs semmije, tehát a bánatpénzen kívül nem kockáztat semmit. Ezt a visszaélést azzal akarja a javaslat megszüntetni, hogy a bánatpénz összegét az ingatlan becsülésének 20 százalékában állapítja meg. Hiu kísérlet lesz ez. Azt országvilág tudja, hogy a földbirtok adójának százasoros összege, mely bírói árverésnél a földbirtok becsülrétére s kiküldtási ára, egyáltalán nem juttatja kifejezésre a földbirtok valódi forgalmi értékét s így akár 20 százalékos bánatpénz mellett is csekély kockázattal jelentékeny jövedelem lesz az árverési vevő osztályrésze. A valódi orvosság az volna, ha az árverési vevő a megvett ingatlant addig birtokba nem vehetné, míg a vételárt teljesen le nem fizette. Az árverés jogerőre emelkedésétől a vételár lefizetéséig az elarverezett ingatlant a végrehajtási törvény 164.

§-nak második bekezdésében körülírt zárgondnoki kezelést alá kellene venni és a befolyó jövedelmét a vételárral csatolni. Azou fölül pedig szükséges volna a javaslatba új szakaszt íktatni, mely kimondná, hogy az árverési vevő késedelme folytán elrendelt új árverés ellen beadott felfolyomados nem akadályozza az új árverés megtartását. Ez a rendelkezés a mostani törvényben (185. §) nem foglaltatik.

A végrehajtás olcsóbbá tétele leggyökezebbben úgy történhetnék, ha a bírósági végrehajtó intézmény a mai se hús se hal formájából úgy alakítottatnék át, hogy a bírósági végrehajtók évi fizetését ellátott tisztviselőkké lennének, akik az illető bíróság segédzemélyzetéhez tartoznának. Ezzel a szervezeti intézkedéssel egyrészt a végrehajtási eljárás javarészbén megolcsóbbodnék, másrészt segítve volna azoknak a végrehajtóknak helyzetét, akik ma 800—1000 korona évi keresetből kénytelenek meg élni. Amde szervezési kérdés megoldására novelláris törvény módosítás nem alkalmas, s így ebben a tekintetben várni kell jobb időkre. Mindazáltal a javaslatba több új intézkedés volna fölvehető, mely mar most is olcsóbbá tenné a végrehajtási eljárat és a bíróságokat is sok munkától szabadítaná meg. Így el kellene törölni a végrehajtási törvénynek azt az intézkedését, hogy ingóakra kérelmezett végrehajtás esetén a folyamodást 3 példányban kell beadni s a végrehajtást rendelő végzés szintén 3 példányban kell lemasolni. E helyett az ítéletre vezetett végrehajtási záradék alapján a végrehajtó jogot kapna arra, hogy egyenesen a bírósági végrehajtótól kérje az ingó végrehajtását. Elesnék a kérvényi költség, a bíróság fogalmazó és másoló munkája s az eljárás is egyszerűbb volna. Ingatlanokra vezető végrehajtásnál is elégséges lehetne az egy példányú folyamodás Itt is kevesebb lenne az elmaradó példányok száma, a költség. Mindezek folytán elmaradna a három havonként való jelentés, hogy a végrehajtó nem kívánta a foganatosítást s elmaradna az a tömértelen kérelem az iratok újból való kiadásá végett. A javaslatba fölvevett intézkedések ezekkel kiegészítve, igazán jelentékenyen apasztanak az eljárás költségét.

Mielőtt birálatos ismertetésünket befejeznék, a javaslat érdemét kell betudnunk azt az új intézkedést, hogy az ingó árverési hirdetményben a végrehajtást szenvedő nevét nem kell kitenni De miért nem tartalmaz a javaslat új intézkedést az ingatlan árverési hirdetményre vonatkozólag? Viszont azonban érdeme a javaslatnak az az intézkedés, hogy házbéradó alá eső ingatlan az árverési hirdetményben megalapított kiküldtási ár kétharmadánál kisebb áron az árverésen el nem adható Ez a rendelkezés meg fogja szüntetni azt a sok visszaélést, amely az ingatlanoknak aránytalanul olcsó áron való eladásával történik. Gyakran néhány koronáért kelt el az ingatlan, mert éppen olyan időben volt az árverés, amikor a közszéban még bánatpénzre sem tellett az emberek, vagy nem voltak eléggé értesítve az árverésről.

Dr. G—r. V.—s.

Ujdonságok

Szentes, 1907. Szeptember 22.

— **Emlékeztető.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 23-án, holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart, a túl a kucpai tanácskozó tereben.

— **Lesz vagy nem lesz?** Hamletti töprengéssel nekibútsultan kérdezheti a magyar: **Lesz vagy nem lesz általános választói jog?** — Mert ami e kérdés körül történik, bizony már erősen átcsap az operetti figura játékba. Egyik nap a „Kölcseti Ertesítő” féléhivatalos könyvomatosa lap jelenti: „A törvényjavaslat már teljesen elkészült és azon az alapelven nyugszik, hogy választói jog-

A nagy nő: Igen, igen Mindig mondtam, hogy te belőled lesz valami (Csók bal szemre.)

A prima donna: Nagyon köszönöm az elismerést.

A nagy nő: No nézzék a kis ibolyát Hogy szépenykedik. Én mondom, hogy édes volt és erre többet adj: mintha az újságok mondják ugyanezt. Pai, édesem. Alig várom, hogy újra lássalak! (Csók a szájra. — Seiyemsuhogtatás közben balra el.)

A nyári kritikus: No, mit mondt a nagy nő?

A prima donna: Rendkívül kedves volt hozzam. — Elhalmozott a dicséretével s megígérte, hogy mielőtt tetheti, újra megnéz.

A nyári kritikus: Szép tőle. De mit kapok, ha ezt a dolgot megírom? Mar mint a nagy nő látogatását. A gratulációt. Nos, mit kapok?

A prima donna: Nem adhatok én magának semmit.

A nyári kritikus: No, no, kis huncut, nem kell mindjárt rosszra gondolni. Csókot csak adhat?

A prima donna: Jól van. Kap egy csókot.

A nyári kritikus: Egylet? Az elég kevés. No de majd meglátjuk. (Elrohog.)

A habitué (viszatér): Nos, mit akart a nagy nő? Ugy-e, útalatos volt?

A prima donna: De még milyen útalatos volt!

A habitué: Dicsérte? Hat persze! Hizeleg. érz a vesztét. Tudja, hogy napjai meg vannak számlálva. Siccet hódolatával az új csillaghoz.

A prima donna: Maga kis hízlelő! (Ott felcipji kezét a habitué kezében)

Kuncsi.

gal bir minden 24 éven fölül, irni olvasni tudó férfi. Külön fejezetben tárgyalja a javaslat a választók névlajstromára és a választás megejtésére vonatkozó intézkedéseket. A legnagyobb gondot okozta azonban a javaslatnak a része, mely a választói jog megszorításának eseteire vonatkozik, mert itt érvényesül a kormánynak a törkévé, hogy a választói jognak javasolt nagymértékű kiterjesztése a magyar nemzeti érdek figyelembevételével történjék. A törvénnyel egyidejűleg életbe fog lépni a választókerületek új beosztása, az erre vonatkozó törvényjavaslat azonban még csak most van az előkészítés stádiumában. Mivel a kormányk ismernie kell, ha csak hozzávetőleg is, hogy milyen társadalmi elemekből és milyen értékű adóalanyokból fog állani a választók serege, a javaslat kiegészítéseképp külön csoportokba foglalta az értelmiséget, azaz a középiskolát végzett egyéneket (akikhez azonban nem sorozta a tanítókat, sem a községi jegyzőket, ha a közigazgatási tanfolyamot nem végezték.) Továbbá szintén külön kategóriába osztotta azokat az önálló iparosokat, kik segédrel dolgoznak és iparigazolvánnyal bírnak. Minden más társadalmi osztály elsőbbsen is adója szerint igazodik. Azonban az összehasonlítás kedvéért szamba veszi a kimutatás azokat is, akik semmi adót sem fizetnek és akiket foglalkozásuk sem minősít felsőbb kategóriára. E kimutatás aztán tisztázt a képét fogja nyújtani annak, hogy az általános választói jog alapján mily társadalmi állású és vagyoni állapotú emberek fognak a magyar törvényhozás összeállítására befolyást érvényesíteni." — Alighogy azonban az egyik könyvnyomatos félhivatalosnak ezt a bőbeszédű híradását a lapok közreadták, sietve hozta meg ezekről a híradást a másik félhivatalos könyvnyomatos, röviden kijelentvén, — legilletékesebb helyről nyert felhatalmazás alapján, hogy ezekből egy szó sem igaz. Hat már most: Lesz-e általános választói jog, vagy nem lesz?

— A szakszervezeti alapszabályok módosítása. A szakszervezetek alapszabályainak egyik pontja arra jogosítja fel a szakszervezeteket, hogy a munkaadós és a munkások között a munkafeltételek megállapításába beavatkozhatnak. A belügyminisztérium — egy híradás szerint — elhatározta, hogy ezt a pontot nem hagyhatja bent a szakszervezetek alapszabályaiban, a nélkül, hogy a bírviszonyok természetellenes alakulását a hatóság szándékosan elő ne segítse. Ujjában a minisztérium a szakszervezeteknek megerősítés végett felterjesztett alapszabályaiból ezt a pontot következtetesen törli azzal a megokolással, hogy a munkafeltételek megállapítása a két szerződő fél: a munkás és a munkaadó között szabad egyezkedés tárgya és a szakszervezet a magánjogok sérelme nélkül csak abban az esetben vehet részt egyáltalában a munkafeltételek megállapításában, ha a közbenjárásra mindkét szerződő félől kifejezetten megbízást kapott. Nem enged meg a minisztérium azt sem — ami már szintén sok visszaélésre vezetett — hogy az alapszabályokba olyan általánosságokat vegyenek, mint például a szakmához tartozó munkások rendkívüli szükség esetén való támogatása, hanem megköveteli, hogy részletesen belevegyék az alapszabályokba azokat az eseteket, amelyekben a munkásokat a szakszervezet segíteni szándékozik és megki-

vánja még azt is, hogy a segítségben csak szakszervezeti tagok részesülhessenek, nem pedig általában a szakmához tartozó munkások. Az alapszabályokban az ügyrendre vonatkozó résznél a minisztérium kifejezést kíván adni annak is, hogy az ügyrend nem tartalmazhat semmi olyat, ami az alapszabályokban meghatározott kereteket bármely irányban túllépné. Bevételnél kívánja a minisztérium az alapszabályokba még azt is, hogy a szakszervezet helyiségeibe a hatóság bármikor bemehet, ügyvitelét és pénztárkezelését megvizsgálhatja s általános ellenőrző joga van abban is, hogy a szervezet működése az alapszabályoknak megfelelő-e.

— A papi javak szekularizálása. A református papság kongresszusa gyűlt össze Budapesten, hogy megalkotta a református papok országos egyesületét s a gyűlés nyugodtnak ígérkezett, lefolyásába bombaként csapott le Baltha zárt Dezső hajdúszoboszlói esperes indítványára a papjavarok szekularizációjáról, melyhez az egész kongresszus hozzácsatlakozott. Így aztán igen erős színezete van a dolgoknak és a legnagyobb érdeklődéssel kell fordulni Baltha zárt indítványára felé, aki azok nevében beszélt, akik elől ma e hazában el van zárva az anyagi boldogulás útja. A borzasztó mértékben növekedő kivándorlás, amelyet a szekularizációval egy csapásra meg lehetne szüntetni, nem térítette észre a kormányokat. Nem térítette őket észre a borzalmas mértékben növekedő nyomor sem, amely elviselhetetlen súlyával már majdnem minden magyar viskót agyonnyomott és majdnem minden magyar palotát megingatott alapjaiban. El kellett jönni ezzel a bűnös vakággal szemben Baltha zárt esperes indítványának, melynek helyességét csak a korlátoltság nem fogja belátni. A református papok országos gyűlése kimondta, hogy követeli az 1848. XX. törvények végrehajtását. Kossuth Lajos ez a nagyszerű alkotása immár hatvan éves és még mindig nincs foganatosítva. Kútas Balint földint, törökszentmiklósi ref. lelkész ezenfelül kimondatni kívánta a közzétekintés teljes államosítását, a papjavarok szekularizációját és a kérdésnek szélesebb körben való propagálását azzal, hogy a szekularizációt nem anyagi javakért kéri, hanem azért mert a kor szabványt kívánja. Épp ezért az ebből befolyó vagyont nem a református lelkészeknek hanem a nemzetnek kell juttatni. A lelkészek egyetén azlegyen a törkévé: szabad egyház szabad államban.

— Gyáralapítás Szegváron. A szegedi kenderfonó és kenderkikészítő gyári részvénytársaság körülbelül 4—5 előtt Szentesen, 400000 korona tőkebefektetéssel, a kenderkikészítésre egy főkelepet akart létesíteni, aminek egyetlen feltétele az volt, hogy az itteni és környékbeli földtulajdonosok összesen 2000 hold területen, tíz évre kötelezzék magukat, a telep feldolgozása alá kerülő kender termelésére, amihez az olasz vetőmagot a gyár adta volna. A szegedi kereskedelmi és iparkamara kértére a gazdasági egyesület próbált akkor propagandát csinálni a szép gazdasági eszmének, gazdaságfőlést is hívott össze az egyesület elnöksége, de bizony Szentesen ez az eszme is, mint annyi más üdvös kezdeményezés, hajjörést szenvedett a gazdatiszadalom ismert közönységén és a szegedi részvénytársaság, melynek igazgatói akkor Szentesen helyszíni szemlét is tartottak már, a tőke-

befektetésével a Bánáthoz fordult, melynek gazdatiszadalma több érzékkel karolja fel a maga érdekeit s ott azóta létesítette is az akkor Szentesnek szánt főkelepet. Most a részvénytársaság újból terjeszkedik, új főkelepet akar létesíteni, de persze Szentesre már nem is gondol. Az új kenderkikészítő telep létesítését a gyár Szegváron, az úszatómajor közelében tervezi, miután a gróf Károlyi-féle uradalom ott megfelelő mennyiségű kender termelésére köteleznél magát. Az új gyártelep területének megállapítása végett a napokban az aradi kultúrmezőség kir. főmérnöke s mint érdekelte fél, a kőrös-tisza-marosi ármentesítő társulat képviselőjében Fekete Márton kir. tanácsos főigazgató már kint is jártak Szegváron, helyszíni szemlét tartani.

— Apaállatok vizsgálata. A vármegyei hármás bizottság, a legutóbb Cica trici s Lajos dr. alispán elnöke mellett tartott ülésében állapította meg a nem állami tulajdonú kepező és nem állami felügyelet alatt álló magán- ménék megvizsgálásának és tenyésztésigazolvánnyal való ellátásának idejét, a vármegye egész területére nézve. A megállapítás szerint a magán- ménék vizsgálata a következő sorrendben és időben történik: október 15-én délelőtt 9 órakor Mindszenten a mindszent, 16-án Szegváron délelőtt 9 órakor a szegvári, délelőtt 9 órakor Derekegyháza a derekegyházi és nagymágocs, 17-én délelőtt 9 órakor a szentesi ugyanitt délután 3 órakor a fábiani és magyartési, 18-án délelőtt 9 órakor Csongrádon a csongrádi, csanyteleki és tömörkényi, 19-én délelőtt 9 órakor Kistelekken a kisteleki, délután 3 órakor Sándorfalván a sándorfalvi, sóvényházi és algyői, 25-én délelőtt 9 órakor Dorozsmán a dorozsmai és tápéi, végül 26-án délután 3 órakor Horgoson a horgosi magán- ménék vizsgálja meg a bizottság.

— Megrendszabályozott helyesírás. Szegény magyar helyesírást már annyira agyonrendszabályozták és módosították, hogy nincs ember Magyarországon, aki elmondhatná magáról: „én tudok helyesen írni". Mert ami jó az Akadémia szerint, az biztosan helytelen az iskolai helyesírás szerint. Hat még a nyelvészeknek kisebb-nagyobb klikkjei és csoportjai, akik mind más és más helyesírási elvnek esküdtek örök hűségét. A vitába most Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter is beleszólt és hogy a zavar még nagyobb legyen, a hivatalos lapban rendeletileg szabályozza a helyesírást. És pedig ezúttal a községi helyneveken van a sor. Könnyed kézigyintéssel intézi el az összetett helynevek írásmódját: szépen a rang szerint. A községnek neveit neveit egybeírjuk: pl. Nagykőrös, de már a városi és vármegyei törvényhatóságok nevei, azok kiváltságát élveznek, mert azokat kötőjellel kell írni, pl. Hódmező-Vásárhely. Pedig milyen szép lett volna, az egyenlőség eivénél fogva: Pestpilissoltkiskunmegye. De hát a 48-as jog egyenlőségre átállított miniszter respectálja a hatalmat még a helyesírás tekintetében is.

— Rossz a termésünk. A túrhetetlenül nagy drágasághoz most öszre még az az országot rémítő hír jár, hogy az idei termés szokatlanul rossz és gyönge. A mult esztendői rendkívül jó termésredmény után az idei silány termés csak fokozni fogja az amúgy is nyomasztó drágaságot. A földművelésügyi minisztérium az idei termésredményéről a végérvényes statisztikát most e tte közzé. Búza tavaly volt 53 millió mm.,

ez évben 32 millió mm. R o z s 1906-ban 11 millió, ez évben 10 millió mm. Á r p a 1906-ban 15 millió, ez évben 13 millió mm. Csak a tengeri termés gyarapodott: 1906-ban volt 41 millió, ez évben 43 millió mm. B u r g o n y a tavaly 48 millió, az idén 44 millió métermáza. A miniszter összeállításából bennünk a csongrád megyei eredmények érdekelnek közelebbről. A szomorú számok azt beszélnek, hogy Csongrádban kat. holdankint a búza termés 5 mm. alul maradt átlagban. Hogy mennyire rossz ez a termés, azt Győrmegeye termése mutatja, ahol az átlag katasztrális holdankint 9,32 mm. A r o z s Pozsonymegyében átlag 8,24 mm. termést hozott, Csongrád megyében csak 6,15 mm. Az á r p a Brassóban 10,67 mm., vármegyénkben csak 7,91 mm. Z a b b ó l i s mi a csongrádi 6,78 mm. átlagtermés a brassói 11. mm. mellett? K u k o r i c á j a az egész országnak bőven termelt. Burgonyából azonban a mi földünk átlagos termése 80 mmászt se tesz ki, holott Sopronban 63, Pozsonyban 58 és Szabolcsban is 48 mm. az átlag termés. Szomorú számok az ország termésének ezek az adatai. De még szomorúbbak azok, amik a többi megye mellett Csongrád megye terméséről beszélnek. Hiszen csak a r o z s b ó l 140 ezer mmászával kevesebb termelt az idén a Tisza—Maros szögén, mint a múlt esztendőben; az árpában meg éppen 200 ezer mmászt tesz ki az idén az esés. Burgonyából meg kerekszámban 600 ezer métermázával termelt vidékünkön kevesebb, mint tavaly.

— A tudóveszeseket gyógyító telep javára Gulyás Pap Etelka úrhölgy által kiadandó albumra újabban a következő előfizetések történtek: Kiss Mariska és Novobáczky Margit úrhölgyek gyűjtőívén: diszkötésű példányra: Dr. Csörgő Károly, Szathmáry Dezső és Dr. Lábos Endre; fűzött példányra Abaffy Zoltán, Kovacs Ottó, Sarkadi N. Margit, Cicatricis Lajosné, Szendrői Gyulané, Süss Rezső, Pap Lajos, Regdon Gejzané, Futó Zoltanné, Szathmáryné, Róth Miklós; a telep javára adakoztak: Hínek N. 3 kor.; Sarkadi N. Margit, Cicatricis Lajosné, Szendrői Gyulané 1—1 korona. — Mátéffy Margit és Onody Irma úrhölgyek gyűjtőívén, diszkötésű példányra Róth Miklós, fűzött példányra: Nagy Ferenc, dr. Dózsa István, Gerőcz Lajos, Szalay Istvánné, Szathmáry Ede, dr. Szathmáry Mihály, Szathmáry Dezső, Burian Lajosné, dr. Csücs Jánosné, dr. Mikecz Ödönné, dr. Csák Béla, öv. Podhradszky Ferencné, dr. Rimely Dezsőné, Nagy Lajos, diszkötésű példányra Nadas Aladár és Zsoldos Ferenc. — Szücs Gizike és Mócz Erzsike úrhölgyek gyűjtőívén, fűzött példányra Kiss Iréné, Reformatus Kör, Dunas Varga Juliska. — Szegváról a polgári olvasókor diszkötésű példányra. — Dr. Szóbel Lipót úr gyűjtőívén: diszkötésű példányra dr. Szóbel Lipót, Geiger Lipót, dr. Pity Sándor, fűzött példányra: Jakza Imre, Mihály Pal, Kovács József, Schmid: Dezső Hajnal Jakab, Nagy Jenő, Vigh Gyula és Weisz testvérek.

Őszi országos vásárunk tegnap kezdődött a jószágvásárral, melyre ezúttal nem volt valami nagy felhajtás és vételekdeve se igen mutatkozott. Mindenütt úgy a felhajtott szarvasmarhákak, min a lovaknak, is elég jó arakon került vevőjük. Ma és holnap a kirakodó arvasor van.

* Iskola könyvek felarban, szépen kijavítva, újonnan költe Unter-müller Eno könyvkereskedőnél kaphatók. Ne visarajon addig sehol könyveket, míg Unter-müller árjegyzékét át nem nézte! Rajfizet és írószerei versenyen felül annak, minőség és tekintetében. Minden vasári értékes és hasznos ajándékban részesül. — Unter-müller könyvkereskedése a régi helyen, a P. tőrszálloda épületében van. Tessenék a cégre figyelni, mivel más paphoshat is van a P. tőrszálloda épületében.

A Scott-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt.

Köhögést és meghűlést

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a Scott-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a Scott-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelőmben venni.

1. 5—1
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható a gyógyszerárakban.

Köszönet nyilvánítás.
Mirdazon rokonoknál jóbarátoknál és ismerősöknek, akik telejthetetlen jó feleségem halála alkalmával végtesztességételen megjelentek és részvételükkel mély fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, ezúton fejezem ki halas köszönetemet.
Szentes, 1907. szeptember 21.

Reiniger Márton

Nyilttér.

KALOGÉN

BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★

Felelősszerkesztő: B Á N F A L V I L A J O S.
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

Ajánlati versenytárgyalás.

A szentesi szegény sorsu izraelita iskolásokat segítő egyesület 22 — 24 elemi iskolai tanuló téli ruházatszükségletének fedezésére zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Szallítandó lesz: 12 drb. télikabát, 10 egész öltöny, 12 p. leány cipő, 12 pár csizma 12 téli leányruha.

Felhívom a verseny tárgyalásban részlenni kívánó kereskedőket és iparosokat, hogy bír-és szövetminitával felszerelt zárt ajánlataikat, hozzám, az árak pontos megjelölésével, legkésőbb 1. évi okt. 10-ig annál inkább nyújtsák be, mivel az elkészen benyújtott ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.
Szentes, 1907. szeptember 21

Dr. Reis Samu
elnök.

Kiadó lakás.

Özvegy Podhradszky Ferencné kispiacteri házában, a most dr. Rimely Dezső kórházi főorvos által birt lakás, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel 1. évi november 1-től bérbeadó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.
3—1

Kristó Nagy Imre

kispostai-útcán I. 432 sz. a. Kolpaszkiné fele 5 szobás háza haszonbérbe kiadó, esetleg örökáron eladó.

Kiss József

pálínkatőzőnek a vasúti állomás mellett II. t. 459. szám alatt szegni való nádja van eladó.

Értesítés.

Értesitem azokat, akik túl a kurcái Jurenák-féle földemen házhelyeket jegyeztek, hogy az általuk jegyzett telkeket október 1-én birtokukba ádom.

Egyidejűleg tájékoztatásul közüdomásra hozom, hogy ugyanezen földemen folyó hó végéig még j-gyehetők a még el nem adott porták.
Szentes, 1907. szept. 20.

3—1 Székely József.

A csongrádi járás főszolgabírájától.
2812—1907. szám,

Pályázati hirdetés.

Csongrád vármegye csongrádi járásához tartozó Csanytelek és Tömörkény községből, Felgyő és Fehértő pusztákból, Csanytelek székhellyel szervezett körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása — 800 korona törzsfizetés, 300 korona lakbér és a szabályrendeletileg megillető melléklővedelem.

A kik ezen állást elnyerni óhajtják, szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket, hozzám a folyó évi október hó 9. napjának délután 5. órájáig terjesszék be.

A választás határidejűl folyó évi október hó 10. napjának délelőtti 9. óráját, Csanytelek község házához tűzőm ki.

Csongrád, 1907. szeptember 18.
Nyiry Gyula.
h. főszolgabíró.

Pénzkölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6—7 százalékkal, mellettt úgy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre. — Katonatiszti övadásra szerzek 10 nap alatt kölcsönt továbbá birtokokra s házakra I és II. betáblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napi kamattal mellettt. — Bővebb felvilágosításai szolgál

Kaufmann Kálmán hat. enged. bank-bizományi iktete
Budapest, VII., Izabella-utca 35. sz.
4—1

Hölgyek figyelmébe.

Tiszteleittel értesitem a t. hölgyközönséget, hogy női ruhák varrását, úgy szintén a női ruha szabásában és varrásban oktatást elvállalom, a legelőnyösebb feltételek mellett s a munkák gyors, izléses divatos és szolid teljesítéséről t megrendelőimert biztosíthatom.

Lakásom I tized 413 szám alatt van.
Horvát Viktorné.

LEOPOLD GYULA

TOKAJI CHINA-VASBOR.
Kiváló minőségű, kiváló árú, kiváló ízű.
Kis Öveg ára 250 kor. Nagy Öveg 6 kor. - 4 sapható győgyárakban.
Postán küldi: **ROBORNA-GYÖGYSZERTÁR** Budapest, Kárló-dér.

REQUINY ATTILA
Budapest, VII. Kőrösi utca 24.
Vírus RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ
Egyedüli készítője.
Kedves prospektus ingyen!

KÉSZÁRU
LENVÁSZON
DAMÁST.
Ez az az védjegyvel vannak ellátva.

RESZLETFIZETÉSRE
BRÄUSWETTER IROS
A legjobban ismert
Készítők a legújabb fűszeranyag, egy készlettel, egy
szegényes család minden számára. Magyarországi a szentes
és a legújabb fűszer.

HALÁPI-FÉLE HÁRSFAMESSZÉRY
Mintafotót a korandát kéld
APOSTOL-GYÖGYSZERTÁR
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÜT 64.

PLATSCHEK VILMOS
elismer legelőszőbb, legszőrdobb
FÉRFI- és GYERMEK-raha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Hammond
trógép.
Kiszárazgató előkészítő.
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany Műcs. 8.
Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FÉLE UGORKAI
Egy Jég 2 2 koronam.
Ez az a győgykezesen 1 k. pudor 1-20 k.
Főosztály: **BALASSA KORNÉL** győgykezes
Gast, Andrássy-ut 47.

Melyik vendéglőben étkezik Budapeston?
SCHULLER FERENCZ
Egyonnan berendezett elsőrangú étteremben
Budapest, VI., Andrássy-ut 89.
mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és
pontos kiszolgálás van.

KATZER
Bűvész társaság
megóvó-Intézet
az első és legnagyobb
36 millió részvény-
tőke.
Katzer szőrmérei az egész világon el vannak
terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
VÁSÁROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJECYI
KISS KÁROLY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, KÖZPONTI VÁROSHÁZ.

BABYMIRA-CRÉM
legjobb aser kiltések, ótvár, ráncok,
földfőzött és kipárolt bér gyógyítására.
Regyddi készítő:
BRODJOVIN H. győgyez. ZÁGRÁB
5 doboz ára bór. 8 K 20 f., 10 doboz 8 K 30 f.

A BREZSAI MOTORGYÁR
résárnyéktársaság
benzin-, gáz-, szélvágó-motorok és
benzin-telephelyek készítésében el-
ismeredigek az összes gyártmányok készit.
Vasár-
kapcsoló: **GELLÉRT IGNÁC és Tsa**
Budapest, VI., Teréz-körút 32.
Kedves prospektus ingyen.

Pacific
TÖRZS
KÉSZÍTMÉNY
fejéskészítés helyett
használandó a szőcs és fűzőkél.
NAGY MEGTARTÁS.
Sapháló minden fűzőkészítésben
és drogeriákban. Készitő:
STROBENZT TESTVÉREK R-T
vegyészi társ. BUDAPEST

„Zsorna”-féle
NEPELEJTS védjegyű
férfi-
nyakendő,
kittó
magyar ipari
PARIS
Készitő: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 23.
100 száza 250 K-án, fűzők, kiegészítő-
k, és világhíresen ismert fűzők,
díszes kávéház, utazás, Világhír-
nyelvi megállónyi az összes pályaudvarok
és kávéházakban.

Törvényesen védve!

Minden utánzat büntetendő
Egyedüli valódi a
Thierry-féle balzsam
csak a zöld apácavédjeggyel.

Régtől híres, fölülmulha-
talan emésztési zavarok-
nál, gyomorégőrsőknél, kö-
likánál, katarusnál, mellfá-
jásnál, influenzánál, külö-
nösen kezdődő tüdővész-
nél stb. Ara: 12 ki; vagy
6 dupla üveg, vagy egy
nagy specialpalacknak patenzarral 5 kor.

Thierry Centifolia kenőcs
általánosan ismert mint fölülmulhatatlan
minden még oly régi seb, gyúladás sérülés,
abszcessus, vagy daganat ellen, megakad llyozza
a v rmegezést, többnyire fölőszegessé teszi az
operációt.
Ára: 1 tégely 3 korona 60 fillér. Csakki előleges
fizetése, vagy utánv t mellett küldi:
Thierry A. győgyyszerész Pregrada.
Rohlftech-Sauerbrunn mellett. 52-15
FAKTÁR: Torók József és Dr. Egger Leo J
Budapest, Vértus L. Lugos.

Figyelmeztetés bevarásása, megren-
delése és különösen viszonteladása ellen az
egyedüli valódi, törvényesen védett balzsamom után-
zása ellen, A büntető törvény 23 és 25. §-ai szer-
int az aki nem ez (n győgyesre) formából származó
tehat más rendel. vásárol, vagy fölőrsően viszont
elád, mint az en zöld apáca védjeggyel törvénye-
sen védett Thierry Balzsamomat, kíméletlen tör-
vényes bünvádi udozásnak s 4000 k rontig terjed-
ő pénzhüteltségek vagy eg. évig terjedő fűző-
házbüntetésnek teszi ki magát. Ugyanlyan büntetés-
von magá után más évekket ellátott szurrogátu-
moknak megrendelése vagy eladása is, mivel a kö-
rönöz kizsáknagyoltására vásárló részleim: büzzük
orgalomb.

ÉRTESÍTÉS.
Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a
fényképészeti felvételeket
és egyéb fényképészeti munkálatokat folyó 1907.
évi. István király napjától kezdve, a legmodernebb
művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt **UJ**
műtermemben
fogom eszközölni.
Hegedűs Vilmos Utóda,
Hegedűs Cecília
fényképész.
(Weisz-udvar mellett)
3 db. vitiffénykép 1 k. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K.
3 db. kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir . S K.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer
Egyedüli gyáros: **Fritz Schulz** (un. részv. társ. Lipcse és Eger.)

B. MÖLGYEK 5-8.

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszere a
FÖLDES-féle **MARGIT CRÈME**

Parettan és
csodás hatása.

Óvakodjunk
utánzatoktól.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát, (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 kor. nagy tégely 2 kor.
Kiváló toalett-cikkek; Margit-hőlgypor (3 színben) 1,20 kor.
Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép K. l.—, Margit-arcvíz K. l.—,

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben.
Postán utányétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Szentesen: Várady L., Bozók Gy., Derecskey M.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegekben —30, —60. 1.— és 2.— koronaért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csak Poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1,20, 2,60 és 5.— koronaért kapható minden jobb drogeriában, fűszer és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre.
Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-útca 1. 20—6

Kapható Szentesen Paulits A. Eisler Lajos, Horváth I. és társa, Dobray Sándor és Sultz István üzleteiben

ÖSZÜLÉS

egyedüli biztos ellenszere a

BARIN

zsidó szerint a bel- és külföldön általánosan legjobbnak és leghatásosabbnak elismert szer, mely a haj szakáll vagy bajusz színét pár percz alatt bármely színre változtatja. A fehéreméni foltot nem hagy. Dobozonként 4 és 6 korona. 4—1

Ella hajnövesztőszer

a legbiztosabb szer kopaszodás és hajhullás ellen. A fejbőrt tisztítja, erősíti és a haját, bámulatosan növeszti. Kis üveg 3,60 kor. nagy üveg 5 kor. ELLA-ARCZÉRÉM minden bőrtisztítatlanságot eltávolít és a bőrt üdévé, fiatalá teszi. Ára nagyság szerint 1, 2, 3 és 4 korona.

ELLA-SZAPPAN 1 K. Ella arcpor 1, 2 és 3 K. Ella-arcvíz 1 K.

BRÓSGÁBOR

illatszerek és kompozíciók gyára
Budapest, VII., Dohány útca 1. depot 40.—
Telefon 8—72. I. Városmajor-u. 42. (Saját ház)
Telefon 43—43. Kérjen árjegyzéket! Ingyen kap!

Oblath Minka

Kossuth utcai sarokházát 1908. april. 24-től kezdve 3 évre bérbé kiadom.

Dr. Péter Albert

üggyvéd.

Kiadó bolthelyiség.

A Weisz-udvarban, Kossuth Lajos-útca, egy nagy üzlethelyiség a mögötte levő raktárhelyiséggel együtt — temetkezési vállalat céljaira kiválóan alkalmas, — azonnal bérbeadó.

Ugyanott több használt, de jókarban levő boltajtó eladó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonosai.

Valódi

folytan égő „Meteor“-kályha egyszerű és díszes kivitelen kapható.

Toncs Gyula
vaskereskedőnél
Szentesen.

3—1

Tüdővész gyógyítása.

Dr. Spengler Károly, dávisi orvos módszere szerint vezetett

„Tüdővész ellen oltó intézetet“

rendezett be Szegeden, Takaréktár u. 3. szám alatt.

3—1

Dr. Krausz József

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek.

Orvosilag ajánval!
Föltétlen biztos!

Gummi- és halhólyag eredeti csomagolásban!
Ára tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 11. korona.

Eddig fotómulhatatlan eredeti újdomság!

Silk Finish Neverbear

eredeti amerikai selymgummi.
(Utánzatoktól óvakodjunk!)

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folytán teljes biztonságot nyújt. — Ára tucatonként korona 8—12. Bouts-americans (rövid.) tucatonként 6, 8, 10. Női óvszer Pessarium oclusivum Mensinga tanár szerint, bevezető készülék hozzá Ára 3—5. Valódi francia óvó biztonsági szivacs-kák ára tucatonként kor. 6—12 korona.

Uj! Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb higiénikus női védő különlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ára 15 korona.

18—5. Gummi-göresér harisnyák heretartók, haskötők stb. Irrigatorok, bidek és mindennemű a betegápoláshoz és betegkényelemhez szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári áron. Kérje ingyen és bérmentve a legújabb kimerítő árjegyzéket.

Keleti J. orvos-sebészeti mű- és kötszergyárából. Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherczeg-útca 17.

Szétküldés legnagyobb titoktartás mellett.

A megrendelővelek megsemmisítettek.
A hirdetésre hivatkozók gummiáru rendeléseknél 20 százalék árkedvezményben részesülnek.

Lövi Henrik

I. tized 199 sz. alatt levő Hoffer-féle háza és a Szabó Mihály-féle téglatelep mellett levő egy első osztályú házföld je eladó és azonnal átvenhető.

Errekezhetni a tulajdonossal.

4—1

Kiadó lakás.

III. tized 45. számú háznál egy udvar lakás — 2 szoba, előszoba, konyhai éléskamra, tűzrevalós és külön padlás — a legközelebbi évnegyedtől, vagyis október 24-től bérbeadó.

Feltételek ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében megtudhatók.

Kiadó föld.

Böszörményi Istvánnak 26 hold derek-egyházdolai tanya földje haszonbérbe kiadó ugyanannak III. t. 476 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet a fenti szám alatt.

2—1